

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА**

***II Міжнародна науково-практична
конференція (заочна форма)
«Формування та перспективи розвитку
підприємницьких структур в рамках
інтеграції до європейського простору»***

Полтава 2019

УДК 330.15:334.723

ББК 65.291.5

Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору» – Полтава, 2019. – 715 с.

У матеріалах конференції розглядаються аспекти методології і практики управління господарської діяльності підприємств в рамках інтеграції до європейського простору.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, фахівців практиків. Матеріали друкуються мовою оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

Голова організаційного комітету:

Махмудов Х. З. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Члени організаційного комітету:

Галич О. А. – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету економіки та менеджменту Полтавської державної аграрної академії.

Калашник О.В. – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Михайлова О.С. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Писаренко С.В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Кальян О. С. – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Мороз С. Е. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

3. Савельєв А. А. Роботи з сайдингом / А. А. Савельєв. – М.: Аделант, 2010. – 162 с.

4. Сайдинг – історія виникнення матеріалу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://alta-profil.ua/ua/saiding/>

Мороз Світлана

*к.п.н., доцент кафедри підприємництва і права
Полтавська державна аграрна академія*

м. Полтава, Україна

Antonina Kalinichenko

Doctor of Sciences in Agricultural, Professor,

Department of Process eEngineering,

Technical-Natural Faculty, University of Opole, Poland

НАВЧАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВУ: ВПРОВАДЖЕННЯ

КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

В економічно розвинених країнах підприємництво визнано рушійною силою економіки, а ступінь його розвитку залежить від формування та реалізації підприємницького потенціалу. В Україні, з одного боку, посилюється розуміння того, що підприємництво може позитивно впливати на соціально-економічний розвиток країни, а з іншого, – залишається ціла низка інституціональних обмежень, які негативно впливають на формування підприємницької активності населення та розвиток діючих суб'єктів підприємництва.

Наукові дослідження [1-4] свідчать, що багато проблем, які перешкоджають розвитку підприємництва в Україні, можуть бути вирішенні за допомогою навчання підприємництву. Проте, дискусії відносно того, як удосконалити існуючу практику навчання підприємництву, залишаються актуальними. На наш погляд, з огляду на зміну освітньої парадигми та впровадження компетентнісного підходу до навчання, потрібна зміна концептуального підходу до формування готовності молодого покоління до підприємницької діяльності.

Доведено, що і знання набагато результативніше засвоюються студентами, і компетенції у молодих фахівців формуються дієвіше, якщо навчальна інформація викладається у систематизованій логічній послідовності [1, 2]. Основою структурування навчальної інформації, на наш погляд, має стати декомпозиція процесів управління підприємницькою діяльністю суб'єктів господарювання на різних етапах реалізації підприємницького потенціалу.

Базовими етапами реалізації підприємницького потенціалу визначені такі етапи (рис. 1).

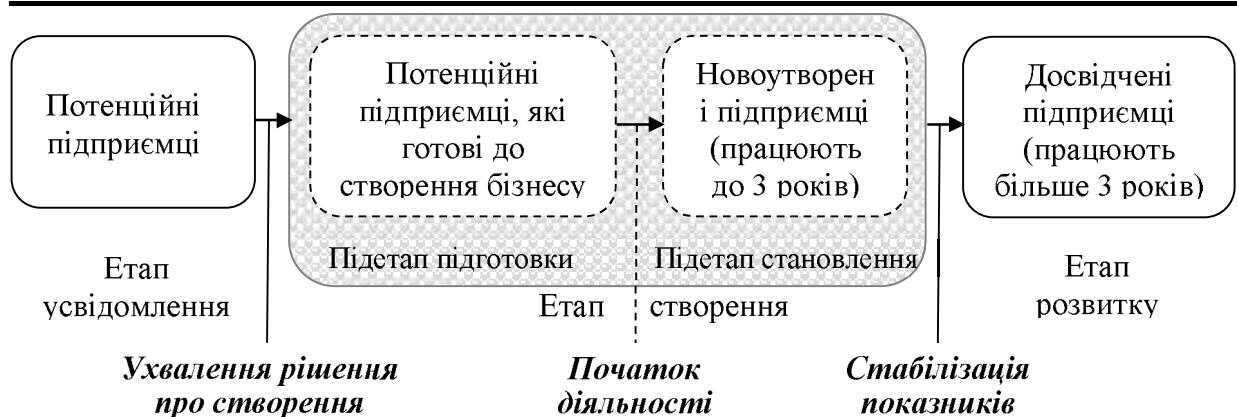

Рис. 1. Процес реалізації підприємницького потенціалу

Etap usvdomleniya включає дії суб'єкта, спрямовані на розвиток і застосування особистих підприємницьких здібностей шляхом самооцінки соціально-психологічної готовності до підприємництва, визначення сприятливості умов і необхідних ресурсів (осмислення індивідуальних підприємницьких здібностей; пошук інформації, бізнес-ідей; оцінка наявності ресурсів тощо).

Etap stvorenija включає дві складові:

а) *підтепап підготовки*, який передбачає, що особа прийняла рішення здійснювати підприємницьку діяльність, тому готується і виконує дії, спрямовані на збір та обробку необхідної інформації та ресурсів з метою здійснення державної реєстрації підприємства (вибір бізнес-ідеї, визначення конкретних дій, необхідних для реалізації проекту, розробка бізнес-плану, вибір організаційно-правової форми, вибір режиму оподаткування, підготовка документів, здійснення реєстрації тощо);

б) *підтепап становлення* передбачає здійснення особою діяльності з моменту реєстрації суб'єкта малого підприємництва і до закінчення трирічного терміну, під час якого підприємець набуває певного досвіду (запуск і налагодження виробничого і бізнес-процесу, пошук і первинна взаємодія з постачальниками і клієнтами; формування ринку збуту тощо).

Etap rovityku включає здійснення господарської діяльності суб'єктом малого підприємництва, який функціонує більше 3 років і набув досвіду з певних організаційних та управлінських питань (оптимізація процесу виробництва, удосконалення бізнес-процесів, залучення додаткових факторів виробництва, зростання величини прибутку, обсягу збуту та інших ключових показників).

У якості суб'єктів реалізації підприємницького потенціалу визначені:

– потенційні підприємці – особи, які розглядають підприємництво у якості пріоритетного напряму діяльності, але на даний момент не здійснюють активних дій (знаходяться на етапі усвідомлення);

– потенційні підприємці, які прийняли рішення про створення суб'єкта малого підприємництва, здійснюють підготовку, спрямовану на збір і обробку

необхідної інформації та ресурсів з метою державної реєстрації підприємства (знаходяться на підетапі підготовки);

– новоутворені підприємці – суб’єкти малого підприємництва, зареєстровані відповідно до законодавства в якості юридичних осіб або індивідуальних підприємців і здійснюють свою діяльність не більше 3 років (перебувають на підетапі становлення);

– досвідчені підприємці – суб’єкти малого підприємництва, зареєстровані відповідно до законодавства в якості юридичних осіб або індивідуальних підприємців і здійснюють свою діяльність протягом 3-х і більше років (етап розвитку).

Отже, навчання підприємництву майбутніх аграріїв пропонується здійснювати із урахуванням видів діяльності підприємця на різних етапах заснування підприємства: оцінка власного підприємницького потенціалу та прийняття рішення; пошук бізнес-ідей та їх попередній відбір; складання та аналіз бізнес-моделі; дослідження ринкового сегменту і аналіз бізнес-ідеї; перевірка гіпотези проекту; складання і аналіз фінансової моделі проекту; розробка бізнес-плану; пошук джерел фінансування бізнес-плану (у т. ч. презентація бізнес-проекту); підготовка і здійснення державної реєстрації суб’єкта підприємництва; підбір факторів виробництва, «запуск» операційних і бізнес-процесів; маркетингове просування; оптимізація операційних і бізнес-процесів; масштабування бізнесу.

Це далеко не повний перелік етапів реалізації підприємницького потенціалу суб’єктів господарювання, на які доцільно орієнтуватися у процесі викладання дисциплін циклу професійної і практичної підготовки для формування підприємницьких компетенцій майбутніх аграріїв. Мінливе зовнішнє середовище створює попит на нові компетенції потенційних і діючих підприємців. Вбудовування таких компетенцій у систему навчання сприятиме соціальній адаптації майбутніх підприємців на висококонкурентному ринку праці.

Список використаної літератури

1. Земка О.В. Педагогічні умови формування підприємницької компетентності майбутніх учителів технологій. Вісник Черкаського університету. Серія педагогічні науки. Черкаси. – 2017. – №15. – С. 48-53.
2. Матукова Г. І. Педагогічні умови розвитку в студентів економічних спеціальностей компетентності до підприємницької діяльності / Г. І. Матукова // Професійна освіта: проблеми і перспективи. – 2015. – Вип. 8. – С. 35-42.
3. Краснокутська Н. Підприємницький потенціал України в порівнянні з країнами ЄС / Н. Краснокутська // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2010. – № 1. – С. 25-33.
4. Bacigalupo, M., Kampylis, P., Punie, Y., Van den Brande, G. (2016). EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework. Люксембург: Publication Office of the European Union; EUR 27939 EN.